ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมราชทัณฑ์ กองบริการทางการแพทย์ โทร ๐ ๒๙๖๗ ๓๓๕๔

ที่ ยธ ๐๗๐๕.๒/๒๑ **วันที่** ๑๖ มกราคม ๒๕๖๘

เรื่อง แนวทางการดำเนินงานด้านโภชนาการ ด้านสุขาภิบาลอาหารและน้ำ และด้านการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาลเรือนจำ และด้านส่งเสริมสุขภาพ

เรียน ผู้บัญชาการเรือนจำ ผู้อำนวยการทัณฑสถาน และสถานกักขัง ๖๖ แห่ง

ตามหนังสือกรมราชทัณฑ์ ด่วนที่สุด ที่ ยธ ๐๗๐๕.๒/๔๐๗๑๐,๔๐๗๑๒ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๖ กรมราชทัณฑ์ ได้แจ้งแนวทางการดำเนินงานด้านโภชนาการ ด้านสุขาภิบาลอาหารและน้ำ และด้านการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาลเรือนจำ (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เป็นต้นไป) เพื่อให้เรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง ดำเนินการตามแนวทางที่กล่าวถึงข้างต้นและถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน นั้น

ในการนี้ เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับบริการตามมาตรฐานสากลและส่งเสริมให้ผู้ต้องขังมีคุณภาพชีวิตที่ดี และเพื่อให้การพัฒนาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในเรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง เป็นไปตามมาตรฐานอย่างมีประสิทธิภาพ กรมราชทัณฑ์ได้ปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานด้านโภชนาการ ด้านสุขาภิบาลอาหารและน้ำ ด้านการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาลเรือนจำ และด้านการส่งเสริมสุขภาพ ดังนั้น จึงขอยกเลิกแนวทางฯ ตามหนังสือกรมราชทัณฑ์ ด่วนที่สุด ที่ ยธ ๐๗๐๕.๒/๔๐๗๑๐,๔๐๗๑๒ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๖ และแจ้งแนวทางฉบับปรับปรุงการดำเนินงานด้านโภชนาการ ด้านสุขาภิบาลอาหารและน้ำ ด้านการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาลเรือนจำ และด้านการส่งเสริมสุขภาพ เพื่อให้เรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง ถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกันต่อไป ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามแนวทางฯ หากเรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขังไม่ได้รับการสนับสนุน ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ หรือได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอ ให้ดำเนินการเบิกจ่ายจากเงินร้านสงเคราะห์ผู้ต้องขัง เพื่อเป็นสวัสดิการสำหรับผู้ต้องขัง โดยให้ดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบท้าย

จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(นายชาญ วชิรเดช)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมราชทัณฑ์

ผู้บัญชาการเรือนจำ ผู้อำนวยการทัณฑสถาน สถานกักขัง และสถานกักกัน ๖๖ แห่ง

๑. เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร
๒. เรือนจำพิเศษธนบุรี
๓. เรือนจำพิเศษพัทยา
๔. เรือนจำพิเศษมีนบุรี
๕. เรือนจำกลางกำแพงเพชร
๖. เรือนจำกลางขอนแก่น
๗. เรือนจำกลางเขาบิน
๘. เรือนจำกลางคลองเปรม
๙. เรือนจำกลางคลองไผ่
๑๐. เรือนจำกลางฉะเชิงเทรา
๑๑. เรือนจำกลางชลบุรี
๑๒. เรือนจำกลางเชียงราย
๑๓. เรือนจำกลางเชียงใหม่
๑๔. เรือนจำกลางตาก
๑๕. เรือนจำกลางนครปฐม
๑๖. เรือนจำกลางนครพนม
๑๗. เรือนจำกลางนครราชสีมา
๑๘. เรือนจำกลางนครศรีธรรมราช
๑๙. เรือนจำกลางนครสวรรค์
๒๐. เรือนจำกลางบางขวาง
๒๑. เรือนจำกลางปัตตานี
๒๒. เรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา
๒๓. เรือนจำกลางพัทลุง
๒๔. เรือนจำกลางพิษณุโลก
๒๕. เรือนจำกลางเพชรบุรี
๒๖. เรือนจำกลางยะลา
๒๗. เรือนจำกลางระยอง
๒๘. เรือนจำกลางราชบุรี
๒๙. เรือนจำกลางลพบุรี
๓๐. เรือนจำกลางลำปาง
๓๑. เรือนจำกลางสงขลา
๓๒. เรือนจำกลางสมุทรปราการ
๓๓. เรือนจำกลางสมุทรสงคราม
๓๔. เรือนจำกลางสุราษฎร์ธานี
๓๕. เรือนจำกลางสุรินทร์
๓๖. เรือนจำกลางอุดรธานี
๓๗. เรือนจำกลางอุบลราชธานี
๓๘. ทัณฑสถานเกษตรอุตสาหกรรมเขาพริก
๓๙. ทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง
๔๐. ทัณฑสถานบำบัดพิเศษขอนแก่น
๔๑. ทัณฑสถานบำบัดพิเศษจังหวัดปทุมธานี
๔๒. ทัณฑสถานบำบัดพิเศษพระนครศรีอยุธยา
๔๓. ทัณฑสถานบำบัดพิเศษลำปาง
๔๔. ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา
๔๕. ทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิง
๔๖. ทัณฑสถานเปิดทุ่งเบญจา
๔๗. ทัณฑสถานเปิดบ้านนาวง
๔๘. ทัณฑสถานเปิดบ้านเนินสูง
๔๙. ทัณฑสถานเปิดหนองน้ำขุ่น
๕๐. ทัณฑสถานเปิดห้วยโป่ง
๕๑. ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์
๕๒. ทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง
๕๓. ทัณฑสถานวัยหนุ่มนครศรีธรรมราช
๕๔. ทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา
๕๕. ทัณฑสถานหญิงกลาง
๕๖. ทัณฑสถานหญิงชลบุรี
๕๗. ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่
๕๘. ทัณฑสถานหญิงธนบุรี
๕๙. ทัณฑสถานหญิงนครราชสีมา
๖๐. ทัณฑสถานหญิงพิษณุโลก
๖๑. ทัณฑสถานหญิงสงขลา
๖๒. สถานกักขังกลางจังหวัดตราด
๖๓. สถานกักขังกลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
๖๔. สถานกักขังกลางจังหวัดปทุมธานี
๖๕. สถานกักขังกลางจังหวัดร้อยเอ็ด
๖๖. สถานกักขังกลางจังหวัดลำปาง

ด่วนที่สุด

ที่ ยธ ๐๗๐๕.๒/๒๐

กรมราชทัณฑ์
๒๒๒ ถนนนนทบุรี ๑
อำเภอเมืองนนทบุรี
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๖ มกราคม ๒๕๖๘

เรื่อง แนวทางการดำเนินงานด้านโภชนาการ ด้านสุขาภิบาลอาหารและน้ำ ด้านการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม และสุขาภิบาลเรือนจำ และด้านการส่งเสริมสุขภาพ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ๖๐ แห่ง

อ้างถึง หนังสือกรมราชทัณฑ์ ด่วนที่สุด ที่ ยธ ๐๗๐๕.๒/๔๐๗๑๐,๔๐๗๑๒ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการดำเนินงานด้านโภชนาการ ด้านสุขาภิบาลอาหารและน้ำ ด้านการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม และสุขาภิบาลเรือนจำ และด้านการส่งเสริมสุขภาพ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมราชทัณฑ์ ได้แจ้งแนวทางการดำเนินงานด้านโภชนาการ ด้านสุขาภิบาลอาหารและน้ำ และด้านการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาลเรือนจำ (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เป็นต้นไป) เพื่อให้เรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง ดำเนินการตามแนวทางที่กล่าวถึงข้างต้น และถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน นั้น

ในการนี้ เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับบริการตามมาตรฐานสากลและส่งเสริมให้ผู้ต้องขังมีคุณภาพชีวิตที่ดี และเพื่อให้การพัฒนาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในเรือนจำเป็นไปตามมาตรฐานอย่างมีประสิทธิภาพ กรมราชทัณฑ์ได้ปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานด้านโภชนาการ ด้านสุขาภิบาลอาหารและน้ำ ด้านการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาลเรือนจำ และด้านการส่งเสริมสุขภาพ ดังนั้น จึงขอยกเลิกแนวทางฯ ตามหนังสือกรมราชทัณฑ์ ด่วนที่สุด ที่ ยธ ๐๗๐๕.๒/๔๐๗๑๐ - ๔๐๗๑๒ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๖ และแจ้งแนวทางฉบับปรับปรุงการดำเนินงานด้านโภชนาการ ด้านสุขาภิบาลอาหารและน้ำ ด้านการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาลเรือนจำ และด้านการส่งเสริมสุขภาพ เพื่อให้เรือนจำถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกันต่อไป ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามแนวทางฯ หากเรือนจำไม่ได้รับการสนับสนุน ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ หรือได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอ ให้ดำเนินการเบิกจ่ายจากเงินร้านสงเคราะห์ผู้ต้องขัง เพื่อเป็นสวัสดิการสำหรับผู้ต้องขัง โดยให้ดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้แจ้งเรือนจำ.....ถือปฏิบัติและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชาญ วชิรเดช)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมราชทัณฑ์

กองบริการทางการแพทย์
กลุ่มงานส่งเสริมอนามัย
โทร./โทรสาร ๐ ๒๙๖๗ ๓๓๕๔

ผู้ว่าราชการจังหวัด ๖๐ แห่ง

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่ / รจจ.กระบี่
๒. ผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี/รจจ.กาญจนบุรี/รจอ.ทองผาภูมิ
๓. ผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ / รจจ.กาฬสินธุ์
๔. ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น / รจอ.พล
๕. ผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี / รจจ.จันทบุรี
๖. ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยนาท / รจจ.ชัยนาท
๗. ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ / รจจ.ชัยภูมิ/รจอ.ภูเขียว
๘. ผู้ว่าราชการจังหวัดชุมพร / รจจ.ชุมพร /รจอ.หลังสวน
๙. ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย / รจอ.เทิง
๑๐. ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ / รจอ.ฝาง
๑๑. ผู้ว่าราชการจังหวัดตรัง / รจจ.ตรัง
๑๒. ผู้ว่าราชการจังหวัดตราด / รจจ.ตราด
๑๓. ผู้ว่าราชการจังหวัดตาก / รจอ.แม่สอด
๑๔. ผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก / รจจ.นครนายก
๑๕. ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา/รจอ.บัวใหญ่/รจอ.สีคิ้ว
๑๖. ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช/รจอ.ทุ่งสง/รจอ.ปากพนัง
๑๗. ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี / รจจ.นนทบุรี
๑๘. ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส / รจจ.นราธิวาส
๑๙. ผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน / รจจ.น่าน
๒๐. ผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬ / รจจ.บึงกาฬ
๒๑. ผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ / รจจ.บุรีรัมย์ / รจอ.นางรอง
๒๒. ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี / รจจ.ปทุมธานี / รจอ.ธัญบุรี
๒๓. ผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ / รจจ.ประจวบคีรีขันธ์
๒๔. ผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรี/รจจ.ปราจีนบุรี/รจอ กบินทร์บุรี
๒๕. ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา / รจจ.พะเยา
๒๖. ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา / รจจ.พังงา / รจอ.ตะกั่วป่า
๒๗. ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา/รจจ.พระนครศรีอยุธยา
๒๘. ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตร / รจจ.พิจิตร
๒๙. ผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลก / รจจ.พิษณุโลก
๓๐. ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์ / รจจ.เพชรบูรณ์ / รจอ.หล่มสัก
๓๑. ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่ / รจจ.แพร่
๓๒. ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต / รจจ.ภูเก็ต
๓๓. ผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคาม / รจจ.มหาสารคาม
๓๔. ผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหาร / รจจ.มุกดาหาร
๓๕. ผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน/รจจ.แม่ฮ่องสอน/รจอ.แม่สะเรียง
๓๖. ผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา / รจอ.เบตง
๓๗. ผู้ว่าราชการจังหวัดยโสธร / รจจ.ยโสธร
๓๘. ผู้ว่าราชการจังหวัดระนอง / รจจ.ระนอง
๓๙. ผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด / รจจ.ร้อยเอ็ด
๔๐. ผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี / รจอ.ชัยบาดาล
๔๑. ผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน / รจจ.ลำพูน
๔๒. ผู้ว่าราชการจังหวัดเลย / รจจ.เลย
๔๓. ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ/รจจ.ศรีสะเกษ/รจอ.กันทรลักษ์
๔๔. ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร/รจจ.สกลนคร/รจอ.สว่างแดนดิน
๔๕. ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา / รจจ.สงขลา / รจอ.นาทวี
๔๖. ผู้ว่าราชการจังหวัดสตูล / รจจ.สตูล
๔๗. ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาคร / รจจ.สมุทรสาคร
๔๘. ผู้ว่าราชการจังหวัดสระแก้ว / รจจ.สระแก้ว
๔๙. ผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี / รจจ.สระบุรี
๕๐. ผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรี / รจจ.สิงห์บุรี
๕๑. ผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย / รจจ.สุโขทัย / รจอ.สวรรคโลก
๕๒. ผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี / รจจ.สุพรรณบุรี
๕๓. ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี / รจอ.เกาะสมุย / รจอ.ไชยา
๕๔. ผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ / รจอ.รัตนบุรี
๕๕. ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย / รจจ.หนองคาย
๕๖. ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองบัวลำภู / รจจ.หนองบัวลำภู
๕๗. ผู้ว่าราชการจังหวัดอ่างทอง / รจจ.อ่างทอง
๕๘. ผู้ว่าราชการจังหวัดอุตรดิตถ์ / รจจ.อุตรดิตถ์
๕๙. ผู้ว่าราชการจังหวัดอุทัยธานี / รจจ.อุทัยธานี
๖๐. ผู้ว่าราชการจังหวัดอำนาจเจริญ / รจจ.อำนาจเจริญ

แนวทางการดำเนินงานด้านโภชนาการ ด้านสุขาภิบาลอาหารและน้ำ
ด้านสุขาภิบาลเรือนจำ และด้านส่งเสริมสุขภาพ

****

๑. ด้านโภชนาการ

๑.๑ ให้เรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง<u>จัดทำรายการอาหารสำหรับจัดเลี้ยงผู้ต้องขังตามตัวอย่างรายการอาหารสำหรับจัดเลี้ยงผู้ต้องขังที่กรมราชทัณฑ์กำหนดในแต่ละปีงบประมาณ</u>

๑.๒ <u>การจัดทำรายการอาหารฯ</u> สามารถใช้ตัวอย่างรายการอาหารกองบริการทางการแพทย์แบบยกมาทั้งวัน (ยกมาทั้งสามมื้อ) กับรายการอาหารในภาคอื่น ๆ แบบยกมาทั้งวัน (ยกมาทั้งสามมื้อ) เนื่องจากกองบริการทางการแพทย์ได้คำนวณพลังงานและสัดส่วนสารอาหารที่เหมาะสมและเป็นไปตามหลักโภชนาการที่ผู้ต้องขังควรได้รับต่อวันเรียบร้อยแล้ว หรือเลือกใช้รายการอาหารที่ผ่านการรับรองจากนักโภชนาการในปีที่ผ่านมา หรือรายการอาหารของเรือนจำใกล้เคียงที่ผ่านการรับรองจากนักโภชนาการเรียบร้อยแล้ว หากเลือกใช้บางรายการอาหาร ต้องยกมาทั้งวัน (ยกมาทั้งสามมื้อ) เช่นเดียวกัน

๑.๓ <u>การใช้ตัวอย่างรายการอาหารกองบริการทางการแพทย์และรายการอาหารที่ผ่านการรับรองจากนักโภชนาการในปีที่ผ่านมา</u> สามารถใช้รายการอาหารย้อนหลังได้ไม่เกิน ๓ ปีงบประมาณ เช่น ปัจจุบันจัดทำรายการอาหารสำหรับจัดเลี้ยงผู้ต้องขังของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ สามารถใช้รายการอาหารย้อนหลังไปได้ไม่เกินปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (ใช้รายการอาหารของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๗ ได้)

๑.๔ <u>การใช้ตัวอย่างรายการอาหารกองบริการทางการแพทย์</u>สามารถจัดเรียงสลับวันได้ และรายการอาหารใน ๑ วันสามารถจัดเรียงสลับมื้อได้

๑.๕ <u>การจัดทำรายการอาหารสำหรับผู้ต้องขังอิสลาม</u> สามารถเปลี่ยนเนื้อหมูเป็นเนื้อสัตว์ชนิดอื่นตามข้อกำหนดของศาสนาได้ โดยเปลี่ยนเฉพาะในส่วนปริมาณของกลุ่มผู้ต้องขังอิสลามเท่านั้น และใน ๑ วันให้ประกอบด้วยเนื้อสัตว์ที่หลากหลาย ไม่ควรมีเนื้อสัตว์เพียงชนิดเดียว

๑.๖ <u>การจัดเลี้ยงอาหารประเภทผลไม้</u> ให้จัดหาผลไม้ตามฤดูกาล ครั้งละ ๑ ส่วน อย่างน้อย ๓ ครั้งต่อสัปดาห์ และจัดขนมหวาน ๑ – ๒ ครั้งต่อสัปดาห์ โดยคำนึงถึงความหลากหลายและผลผลิตตามฤดูกาล สำหรับน้ำหนักต่อส่วนของผลไม้ขึ้นอยู่กับชนิดของผลไม้ ซึ่งสามารถอ้างอิงตามรายการอาหารแลกเปลี่ยน หรือคำนวณปริมาณต่อส่วนอย่างง่ายได้ ดังนี้

ผลไม้ ๑ ส่วน = ๑ จานรองถ้วยกาแฟ หรือ ๖ - ๘ ชิ้นคำ
= ผลไม้ขนาดเล็ก หรือ ผลไม้ที่เป็นพวง ๖ - ๘ ลูก เช่น ลำไย องุ่น
= ผลไม้ขนาดกลาง ๑ ลูก เช่น ส้มเขียวหวาน กล้วยน้ำว้า หรือ ½ ลูก เช่น ฝรั่ง
= ผลไม้ขนาดใหญ่ ๖ - ๘ ชิ้นคำ เช่น สับปะรด แตงโม มะละกอ

๑.๗ <u>การใช้รายการอาหารแลกเปลี่ยน</u>สามารถใช้ได้ในกรณีที่จำเป็นต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการอาหารเนื่องจากไม่สามารถจัดหาวัตถุดิบหลักตามที่ระบุในสัญญาหลังจากที่ทำสัญญาจัดซื้ออาหารดิบเรียบร้อยแล้วเท่านั้น เช่น ผักหรือผลไม้นอกฤดูกาล สามารถเลือกใช้ผักหรือผลไม้ตามฤดูกาลนั้นได้โดยเลือกปรับเปลี่ยนในหมวดเดียวกันตามรายการอาหารแลกเปลี่ยน ในกรณีผลไม้ให้เลือกผลไม้ที่มีปริมาณต่อส่วนใกล้เคียงกัน เช่นเดียวกันกับเนื้อสัตว์ หากมีการแพร่ระบาดของโรคระบาดสัตว์ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงรายการอาหารแลกเปลี่ยน จะต้องขออนุมัติเปลี่ยนแปลงจากผู้บัญชาการ/ผู้อำนวยการทุกครั้ง โดยปริมาณต้องไม่แตกต่างจากรายการเดิมและในการเบิกจ่ายหากสิ่งทดแทนราคาต่ำกว่าจะต้องเบิกจ่ายตามราคาของรายการที่นำมาส่งจริง

๑.๘ <u>กรณีมีการปรับเปลี่ยนรายการอาหารใหม่ หรือ ใช้รายการอาหารกรมราชทัณฑ์ แต่สับเปลี่ยนรายการอาหารแบบไม่ยกวัน (สับเปลี่ยนรายการอาหารบางมื้อ) หรือ มีการปรับเปลี่ยนชนิดและ/หรือสัดส่วนของวัตถุดิบและเครื่องปรุง</u> ต้องประสานนักโภชนาการในพื้นที่ พร้อมทั้งส่งรายละเอียดและปริมาณวัตถุดิบและเครื่องปรุงที่ใช้ในการปรุงประกอบอาหารแต่ละรายการและปริมาณข้าวสารตามที่กำหนด

/ ในอัตรา ...

ในอัตราการบริโภคข้าวสาร (ปริมาณต่อ ๑ คน) ให้แก่นักโภชนาการในพื้นที่ เพื่อรับรองคุณค่าทางโภชนาการและความเหมาะสมของรายการอาหาร โดยให้เรือนจำประเมินรายการอาหารของตนเองตามแบบประเมินที่กรมราชทัณฑ์กำหนด ก่อนส่งให้นักโภชนาการในพื้นที่ประเมิน พร้อมทั้งรายงานผลการประเมินรายการอาหารของตนเองและผลการรับรองจากนักโภชนาการให้กรมราชทัณฑ์ทราบก่อนดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง กรณีไม่สามารถดำเนินการได้ทัน เรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง สามารถใช้รายการอาหารที่ได้รับการรับรองจากนักโภชนาการว่ามีความเหมาะสมแก่การจัดเลี้ยงผู้ต้องขังของปีงบประมาณที่ผ่านมา หรือรายการอาหารของเรือนจำในพื้นที่ใกล้เคียงที่ผ่านการรับรองแล้ว โดยเน้นย้ำ ให้ยกรายการอาหารมาทั้งวัน ทั้งนี้ รายการอาหารที่มีการปรับเปลี่ยนหรือจัดทำใหม่นั้นต้องคำนึงถึงความหลากหลายและหลักการจัดรายการอาหาร ดังนี้

- พลังงาน สำหรับเรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง ทั่วไปควรจัดให้ผู้ต้องขังได้รับพลังงาน ๑,๘๐๐ – ๒,๒๐๐ กิโลแคลอรีต่อคนต่อวัน และสำหรับเรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง ที่มีผู้ต้องขังหญิงสามารถลดพลังงานในส่วนของผู้ต้องขังหญิงเหลือ ๑,๖๐๐ – ๑,๘๐๐ กิโลแคลอรีต่อคนต่อวันได้ตามความเหมาะสม

- ร้อยละการกระจายพลังงานของคาร์โบไฮเดรต : โปรตีน : ไขมัน เท่ากับ ๔๕ – ๖๕ : ๑๐ – ๑๕ : ๒๐ – ๓๕

- ควรจัดรายการอาหารให้มีความหลากหลาย ไม่ซ้ำมากจนเกินไป หากมีการจัดเลี้ยงข้าวต้มเป็นประจำ แนะนำให้จัดเลี้ยงสลับกับอาหารจานเดียว เช่น ก๋วยเตี๋ยว ราดหน้า ผัดไทย ผัดซีอิ๊ว ขนมจีน ข้าวผัด ฯลฯ

- แนะนำให้จัดเลี้ยงอาหารประเภทปลาสลับกับเนื้อสัตว์ไม่ติดมันและไม่ติดหนัง หรือไข่ โดยใน ๑ วัน ให้ประกอบด้วยเนื้อสัตว์ที่หลากหลาย ไม่ควรมีเนื้อสัตว์เพียงชนิดเดียว

- กรณีจัดเลี้ยงอาหารที่มีส่วนประกอบของเนื้อสัตว์แปรรูปที่มีโซเดียมสูง เช่น ไส้กรอก ลูกชิ้น แหนม ไก่ยอ หมูยอ กุนเชียง ไส้อั่ว ฯลฯ ควรจัดเลี้ยงไม่เกิน ๒ – ๓ ครั้งต่อสัปดาห์ และใน ๑ เดือนไม่ควรเกิน ๑๐ ครั้ง โดยใน ๑ เดือน ให้ประกอบด้วยเนื้อสัตว์แปรรูปที่หลากหลาย ไม่ควรมีเนื้อสัตว์แปรรูปเพียงชนิดเดียว

- สามารถเลือกใช้วัตถุดิบที่มีตามฤดูกาลหรือวัตถุดิบในท้องถิ่นได้ โดยให้พิจารณาปรับเปลี่ยนตามตารางอาหารแลกเปลี่ยน

- แนะนำให้ปริมาณโซเดียมจากอาหารและเครื่องดื่มรวมกัน ไม่เกิน ๒,๐๐๐ มิลลิกรัมต่อคนต่อวัน

- กรณีเรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง ที่จัดซื้อข้าวเหนียวในการบริโภคเป็นหลัก สามารถจัดซื้อข้าวสารเพิ่มเติมสำหรับรายการข้าวต้มหรือข้าวผัดได้ โดยจัดซื้อในลักษณะอาหารดิบเป็นรายสิ่งฯ

๑.๙ ไม่อนุญาตให้ใช้ผงชูรสและผงปรุงรสที่มีส่วนประกอบของโมโนโซเดียมกลูตาเมต (Monosodium glutamate) ในการปรุงประกอบอาหาร เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับอาหารที่มีประโยชน์ตามหลักโภชนาการและสอดคล้องกับนโยบายกรมราชทัณฑ์ ตลอดจนลดอัตราการเจ็บป่วยที่เกิดจากการรับประทานอาหารของผู้ต้องขัง

๑.๑๐ การระบุชื่อรายการอาหารสำหรับจัดเลี้ยงผู้ต้องขัง รอบ ๓๑ วัน ให้ระบุชื่อรายการอาหารเฉพาะวัตถุดิบหลักที่ใช้ในเมนูนั้น ๆ ส่วนรายการทดแทนให้ระบุสิ่งทดแทนตามรายการอาหารแลกเปลี่ยนลงในเอกสารแนบท้ายสัญญาโดยไม่ต้องระบุสิ่งทดแทนลงในชื่อเมนูที่แสดงในตารางรายการอาหารสำหรับจัดเลี้ยงผู้ต้องขัง รอบ ๓๑ วัน

๑.๑๑ การจัดเลี้ยงอาหารเฉพาะโรคสำหรับผู้ต้องขังป่วย แนะนำให้จัดเลี้ยงอาหารอ่อน ย่อยง่าย เช่น ข้าวต้ม โจ๊ก และเมนูประเภทแกง/ต้ม/ตุ๋น/นึ่ง/ซุป ที่รสชาติไม่จัดจ้าน หรือเลือกใช้เมนูเดียวกันกับผู้ต้องขังทั่วไป แต่ปรับรสชาติให้อ่อนกว่าปกติตามความเหมาะสม ซึ่งทำได้โดยการตักแยกอาหารส่วนของผู้ต้องขังป่วยออกมาก่อนปรุงรส กรณีผู้ต้องขังป่วยกลับมาจากการรักษาพยาบาล แนะนำให้เรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขังจัดอาหารอ่อน ย่อยง่าย รวมถึงอาหารเสริมตามคำแนะนำของแพทย์/นักกำหนดอาหาร/นักโภชนาการเป็นรายบุคคลตามความเหมาะสม โดยให้ประสานงานกันระหว่างสูทกรรมและสถานพยาบาลของเรือนจำเพื่อจัดทำรายการอาหารสำหรับผู้ต้องขังป่วย

/ ๑.๑๒ การจัดเลี้ยง ...

๑.๑๒ การจัดเลี้ยงอาหารสำหรับแม่และเด็ก สามารถจัดตามคำแนะนำของกองบริการทางการแพทย์ หรือ ตามคำแนะนำของแพทย์/นักกำหนดอาหาร/นักโภชนาการเป็นรายบุคคลได้ตามความเหมาะสม

๑.๑๓ คุณลักษณะเฉพาะขั้นพื้นฐานของอาหารดิบเป็นรายสิ่งพร้อมเครื่องปรุงที่กรมราชทัณฑ์กำหนด จะใช้เป็นมาตรฐานเดียวกันสำหรับเรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขังทั่วประเทศ และเป็นฉบับที่หน่วยงานต่าง ๆ ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพอาหารดิบฯ หากมีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดคุณลักษณะ ฯ ต้องไม่ต่ำกว่าคุณลักษณะฯ ที่กรมราชทัณฑ์กำหนด และหากมีการเพิ่มเติมรายการอาหารดิบ ฯ นอกเหนือจากที่กรมราชทัณฑ์กำหนด ต้องประสานนักโภชนาการในพื้นที่เพื่อรับรองความเหมาะสมของคุณลักษณะ ฯ ก่อนการจัดซื้อจัดจ้างและรายงานมายังกรมราชทัณฑ์ ตามแบบแจ้งเปลี่ยนแปลง/เพิ่มเติมรายละเอียดคุณลักษณะฯ พร้อมกับรายงานการจัดรายการอาหารฯ

๑.๑๔ การตรวจรับอาหารดิบเป็นรายสิ่งพร้อมเครื่องปรุง ให้เรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง ดำเนินการตามแนวทางการตรวจรับฯ ที่กรมราชทัณฑ์กำหนด ได้แก่

(๑) ด้านสถานที่และอุปกรณ์

- สถานที่ตรวจรับฯ มีบริเวณที่เหมาะสม เป็นพื้นที่ร่ม อากาศถ่ายเทสะดวก มีแสงสว่างเพียงพอ ไม่อยู่ใกล้กับที่พักขยะหรือบริเวณบำบัดน้ำเสีย และมีการทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ

- มีโต๊ะสำหรับตรวจรับฯ ที่สะอาด พร้อมใช้งาน และวางอาหารดิบสูงจากพื้น อย่างน้อย ๖๐ เซนติเมตร

- เครื่องชั่งสำหรับตรวจรับฯ มีมาตรฐาน สะอาด พร้อมใช้งาน ขนาดเหมาะสมกับปริมาณของอาหารดิบ สามารถชั่งน้ำหนักได้ถูกต้องและแม่นยำ แนะนำเลือกใช้เครื่องชั่งดิจิทัลที่เหมาะสมกับการนำไปใช้จริง

- คณะกรรมการตรวจรับฯ สวมถุงมือในระหว่างการตรวจรับ โดยเฉพาะอาหารสด

(๒) ด้านเจ้าหน้าที่

- คณะกรรมการตรวจรับอาหารดิบตามคุณลักษณะเฉพาะขั้นพื้นฐานของอาหารดิบฯ ที่ระบุในสัญญาที่ได้ทำไว้กับผู้ประมูล มีใบแสดงรายการสั่งซื้ออาหารจัดเลี้ยงผู้ต้องขังและใบตรวจรับอาหารดิบเป็นรายสิ่งพร้อมเครื่องปรุง

- ให้หัวหน้างานหรือเจ้าหน้าที่สูทกรรมที่ได้รับมอบหมาย รายงานผลการตรวจสอบคุณภาพอาหารดิบฯ แก่ผู้บังคับบัญชาในแต่ละวัน หากมีการตรวจรับข้าวสารหรือข้าวเหนียวให้รายงานผลการตรวจสอบคุณภาพข้าวสารและข้าวเหนียวแก่ผู้บังคับบัญชาทุกครั้ง และเก็บเป็นหลักฐานไว้ที่เรือนจำ

- กรณีอาหารดิบไม่ได้คุณภาพหรือจัดส่งไม่ครบตามที่กำหนดในใบสั่งซื้อ ให้ผู้จัดส่งดำเนินการเปลี่ยนให้ถูกต้องหรือจัดส่งเพิ่มเติมให้ครบตามปริมาณที่กำหนดในใบสั่งซื้อ ภายในวันเดียวกัน

(๓) ให้เรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง แจ้งคู่สัญญาจัดเตรียมชุดทดสอบสารปนเปื้อนในอาหาร (Test kit) สำหรับทดสอบความปลอดภัยของอาหารดิบที่คู่สัญญานำมาจัดส่ง โดยให้จัดเตรียมชุดทดสอบให้เพียงพอต่อการสุ่มตรวจอย่างน้อยทุก ๖ เดือน (รอบปีงบประมาณ) ซึ่งประกอบไปด้วยชุดตรวจสารปนเปื้อนในอาหาร ๕ ชนิด ได้แก่ บอแรกซ์ ฟอร์มาลิน สารกันรา สารฟอกขาว และสารเคมีกำจัดแมลง (OC KIT) โดยให้คณะกรรมการตรวจรับหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ทดสอบความปลอดภัยของอาหารดิบอย่างน้อยทุก ๖ เดือน และรายงานผลให้กรมราชทัณฑ์ทราบ

/ ๑.๑๕. การรายงาน ...

๑.๑๕. <u>การรายงานผลการจัดรายการอาหารสำหรับจัดเลี้ยงผู้ต้องขัง</u> ให้เรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง ***รายงานทุกปีงบประมาณ*** โดยรายงานตามแบบรายงานการจัดรายการอาหารที่กรมราชทัณฑ์กำหนดในแต่ละปีงบประมาณ พร้อมแนบรายการอาหารจัดเลี้ยงผู้ต้องขัง รอบ ๓๑ วัน แบบประเมินรายการอาหารที่เรือนจำประเมินตนเอง และแบบประเมินพลังงานและสารอาหารที่นักโภชนาการให้การรับรอง พร้อมทั้งรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง (หากมี) ให้กรมราชทัณฑ์ทราบ ***ภายใน ๓๐ วัน หลังจากดำเนินการแล้วเสร็จ ผ่านระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ nutritionist.correct@gmail.com***

๑.๑๖ <u>การรายงานผลการตรวจรับอาหารดิบเป็นรายสิ่งพร้อมเครื่องปรุง</u> ให้เรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง***รายงานทุกเดือน*** โดยรายงานตามแบบรายงานสรุปผลการตรวจรับอาหารดิบเป็นรายสิ่งพร้อมเครื่องปรุง ข้าวสารและข้าวเหนียว ที่กรมราชทัณฑ์กำหนด กรณีมีการเปลี่ยนแปลงอาหารดิบเนื่องจากคู่สัญญาไม่สามารถจัดส่งได้ ให้เรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง เปลี่ยนแปลงตามรายการอาหารแลกเปลี่ยนในกลุ่มเดียวกัน พร้อมทั้งบันทึกข้อมูลและรายงานให้ผู้บัญชาการ/ผู้อำนวยการทราบเพื่อเป็นหลักฐานเก็บไว้ที่เรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง และรายงานให้กรมราชทัณฑ์ทราบ ***ผ่านระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ nutritionist.correct@gmail.com ภายในวันที่ ๑ ของเดือนถัดไป***

๒. ด้านสุขาภิบาลอาหาร

๒.๑ <u>การรับรองมาตรฐานทางด้านสุขาภิบาลอาหาร</u> ให้ประสานหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการสุขาภิบาลอาหาร เพื่อตรวจประเมินมาตรฐานทางด้านสุขาภิบาลอาหารและรับรองคุณภาพการพัฒนางานสุขาภิบาลตามข้อมาตรฐานกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข หรือสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร ***อย่างน้อย ๑ มาตรฐาน เป็นประจำทุกปี*** และรายงานผลให้กรมราชทัณฑ์ทราบ ได้แก่ “สะอาด ปลอดภัย ได้มาตรฐาน (SAN)” “อาหารปลอดภัย (Bangkok Food Safety City)” “มาตรฐานด้านสุขาภิบาลอาหารในงานสูทกรรมและโรงเลี้ยง” และ “มาตรฐานฮาลาล” เป็นต้น

๒.๒ <u>การตรวจหาแหล่งเชื้อโรคทางด้านสุขาภิบาลอาหาร (Coliform bacteria หรือ *E. coli*)</u> โดยตรวจภาชนะ/อุปกรณ์ มือผู้สัมผัสอาหาร อาหาร น้ำดื่ม และน้ำใช้ปรุงประกอบอาหาร หรือ น้ำใช้ล้างผัก-ผลไม้ในสูทกรรม หรือ น้ำใช้ล้างภาชนะ/อุปกรณ์ในสูทกรรม ***อย่างน้อยทุก ๖ เดือน*** (รอบปีงบประมาณ) หากตรวจพบเชื้อฯ จากแหล่งใด ต้องเร่งดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาลทันที พร้อมทั้งรายงานให้กรมราชทัณฑ์ทราบ

๒.๓ <u>การตรวจหาสารปนเปื้อนในอาหาร</u> โดยตรวจสารบอแรกซ์ สารฟอร์มาลิน สารกันรา สารฟอกขาว และสารเคมีกำจัดแมลง ***อย่างน้อยทุก ๖ เดือน*** (รอบปีงบประมาณ) หากตรวจพบสารปนเปื้อนฯ ต้องแจ้งคู่สัญญาดำเนินการเปลี่ยนวัตถุดิบให้ปลอดสารปนเปื้อนดังกล่าว พร้อมทั้งรายงานให้กรมราชทัณฑ์ทราบ โดยให้ประสานงานพัสดุของเรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขังเพื่อรับชุดตรวจหาสารปนเปื้อนในอาหารที่คู่สัญญาเป็นผู้จัดเตรียมให้เรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง เพื่อทดสอบความปลอดภัยของอาหารดิบ

๒.๔ <u>การให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่และผู้ต้องขังปฏิบัติงานสูทกรรม</u> ***อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง*** โดยประสานบุคลากรจากหน่วยงานภายนอกเพื่อจัดอบรมหลักสูตรการสุขาภิบาลอาหาร สำหรับผู้ประกอบกิจการให้แก่เจ้าหน้าที่สูทกรรม (ใบประกาศมีอายุการรับรอง ๓ ปี) และจัดอบรมหลักสูตรการสุขาภิบาลอาหาร สำหรับผู้สัมผัสอาหารให้แก่ผู้ต้องขังที่ปฏิบัติงานสูทกรรมและจัดเลี้ยง (ใบประกาศมีอายุการรับรอง ๓ ปี) หรือให้บุคลากรภายในเรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขังที่มีความรู้ทางด้านสุขาภิบาลอาหารให้ความรู้เกี่ยวกับการสุขาภิบาลอาหารแก่เจ้าหน้าที่และผู้ต้องขังปฏิบัติงานสูทกรรมและจัดเลี้ยง

/ ๒.๕ การตรวจ ...

๒.๕ การตรวจสุขภาพเบื้องต้นและการตรวจสุขภาพทางห้องปฏิบัติการในผู้ต้องขังที่เป็นผู้สัมผัสอาหารในเรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง ***อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง*** หากตรวจพบว่ามีอาการป่วยต้องรีบรักษาและให้งดปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการสัมผัสอาหารทันทีจนกว่าแพทย์จะวินิจฉัยให้สามารถปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการสัมผัสอาหารได้ โดยให้ประสานโรงพยาบาลแม่ข่ายเพื่อขอรับบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค สำหรับผู้ต้องขังสูทกรรม ตามประกาศคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เรื่อง ประเภทและขอบเขตของบริการสาธารณสุข (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๗ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ณ วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๗ หรือประสานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่เพื่อจัดทำแผนงาน/โครงการขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการดูแลสุขภาพผู้ต้องขังที่สัมผัสอาหาร

๒.๖ การประเมินตนเองตามคู่มือแนวทางการดำเนินงานเรือนจำอาหารปลอดภัย ให้เรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง แต่งตั้งคณะกรรมการประกอบด้วยผู้รับผิดชอบหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นคณะกรรมการในการตรวจประเมินตนเองตามแบบประเมินเรือนจำอาหารปลอดภัย โดย***ตรวจประเมินตนเอง ปีละ ๑ ครั้ง*** พร้อมทั้งรายงานผลให้กรมราชทัณฑ์ทราบ หากมีประเด็นใดที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินฯ ให้เร่งดำเนินการแก้ไขปรับปรุงให้เป็นไปตามมาตรฐาน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในกลุ่มเรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง ที่ยังไม่ได้เข้าร่วมโครงการเรือนจำอาหารปลอดภัยของสำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข และเป็นการรักษามาตรฐานในกลุ่มเรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขังที่เข้าร่วมโครงการเรือนจำอาหารปลอดภัยเรียบร้อยแล้ว

๒.๗ การรายงานผลการดำเนินงานตามข้อ ๒.๑ และ ๒.๔ – ๒.๖ ให้เรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง ***รายงานทุกปีงบประมาณ*** โดยรายงานตามแบบรายงานสุขาภิบาลอาหารที่กรมราชทัณฑ์กำหนดในแต่ละปีงบประมาณ พร้อมแนบเอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้องแต่ละหัวข้อให้กรมราชทัณฑ์ทราบ ***ภายใน ๓๐ วัน หลังจากดำเนินการแล้วเสร็จ*** โดย***รายงานผ่านระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) หรือ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ nutritionist.correct@gmail.com***

๒.๘ การรายงานผลการดำเนินงานตามข้อ ๒.๒ และ ๒.๓ ให้เรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง ***รายงานอย่างน้อยทุก ๖ เดือน โดยรายงานภายใน ๓๐ วัน หลังจากดำเนินการแล้วเสร็จ*** ตามแบบรายงานสุขาภิบาลอาหารที่กรมราชทัณฑ์กำหนดในแต่ละปีงบประมาณ พร้อมแนบเอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้องแต่ละหัวข้อให้กรมราชทัณฑ์ทราบ ***ผ่านระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) หรือ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ nutritionist.correct@gmail.com***

๓. ด้านสุขาภิบาลเรือนจำ

๓.๑ การเฝ้าระวังคุณภาพน้ำดื่ม – น้ำใช้ ด้วยชุดทดสอบอย่างง่าย

๑) ทดสอบโคลิฟอร์มแบคทีเรียในน้ำ (อ.๑๑) ทุกเดือน บริเวณ ๓ จุด ได้แก่ น้ำที่ใช้สำหรับล้างจานหรือล้างผัก (สูทกรรม) น้ำที่ใช้สำหรับล้างหน้าหรือแปรงฟัน และน้ำดื่ม ผ่านกรอง โดยเวียนตรวจตามจุดต่าง ๆ ใน ๑ ปี

๒) ทดสอบคลอรีนอิสระคงเหลือในน้ำ (อ.๓๑) ทุกเดือน บริเวณ ๓ จุด ได้แก่ น้ำที่ใช้สำหรับล้างจานหรือล้างผัก (สูทกรรม) น้ำที่ใช้สำหรับล้างหน้าหรือแปรงฟัน และน้ำประปา ปลายท่อส่งน้ำที่ไกลที่สุดของเรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง ให้ระบุจุดที่ทดสอบด้วย

๓) ดำเนินการทดสอบและ***รายงานผลทุก ๑ เดือน*** โดยรายงานหลังจากดำเนินการแล้วเสร็จทันที ***ผ่านระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ (e-office)***

/ ๓.๒ มาตรฐาน ...

๓.๒ มาตรฐานสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตสำหรับผู้ต้องขัง (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖) (๑๐ ด้าน)

๑) ให้เรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง ***แต่งตั้งคณะทำงานชั้นเรือนจำ*** ที่เกี่ยวข้อง หรือเจ้าหน้าที่ที่ผู้บัญชาการเรือนจำมอบหมายปฏิบัติหน้าที่ ทั้ง ๑๐ ด้าน

มาตรฐานสิ่งจำเป็นฯ ๑๐ ด้าน	ผู้รับผิดชอบที่เกี่ยวข้องหรือเจ้าหน้าที่ที่ผู้บัญชาการเรือนจำมอบหมายปฏิบัติหน้าที่
๑. ด้านที่นอน (โดยให้หมุนเวียนจุดเรือนนอนทุกปี)	ฝ่ายควบคุมและรักษาการณ์ ฝ่ายสวัสดิการผู้ต้องขัง หรือขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บัญชาการเรือนจำ
๒. ด้านสุขกรรม	ฝ่ายสวัสดิการผู้ต้องขัง เจ้าหน้าที่สุขกรรม พยาบาลเรือนจำ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บัญชาการเรือนจำ
๓. ด้านโรงเลี้ยงอาหาร	ฝ่ายสวัสดิการผู้ต้องขัง ฝ่ายควบคุมและรักษาการณ์ พยาบาลเรือนจำ หรือขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บัญชาการเรือนจำ
๔. ด้านสถานพยาบาล	พยาบาลเรือนจำ หรือขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บัญชาการเรือนจำ
๕. การส่งเสริมสุขภาพ อนามัยสิ่งแวดล้อม และการเฝ้าระวังโรคระบาด	พยาบาลเรือนจำ หรือขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บัญชาการเรือนจำ
๖. ด้านน้ำปลอดภัย	ฝ่ายสวัสดิการผู้ต้องขัง ฝ่ายบริหารทั่วไป พยาบาลเรือนจำ หรือขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บัญชาการเรือนจำ
๗. ด้านการจัดการขยะ	ฝ่ายบริหารทั่วไป ฝ่ายสวัสดิการผู้ต้องขัง หรือขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บัญชาการเรือนจำ
๘. ด้านที่อาบน้ำห้องส้วมและสิ่งปฏิกูล	ฝ่ายสวัสดิการผู้ต้องขังและฝ่ายบริหารทั่วไป หรือขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บัญชาการเรือนจำ
๙. น้ำเสียและบ่อดักไขมัน	ฝ่ายบริหารทั่วไปและเจ้าหน้าที่สุขกรรม หรือขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บัญชาการเรือนจำ
๑๐. ด้านการตรวจวัดคุณภาพอนามัยสิ่งแวดล้อม และสุขาภิบาลอาหารและน้ำ	เจ้าหน้าที่สุขกรรมและพยาบาลเรือนจำ หรือขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บัญชาการเรือนจำ

๒) ให้เรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง ***ประเมินตนเอง ภายในวันที่ ๑ – ๓๑ ธันวาคมของทุกปี*** และรายงานผลการประเมินตนเองให้กรมราชทัณฑ์ทราบ ***ผ่านเว็บไซต์ https://envprison.anamai.moph.go.th/*** (Username : ชื่อเรือนจำภาษาไทย ตัวอย่างเช่น เรือนจำกลางเชียงใหม่ รหัสผ่าน : รหัสหน่วยเบิกจ่ายของเรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง ตัวอย่างเช่น ๑๖๐๐๗๐๐xxx) เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับผู้ตรวจประเมินจากหน่วยงานภายนอกในการเข้าตรวจ และเรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง สามารถนำข้อมูลจากการประเมินตนเองไปจัดทำแผนการดำเนินงาน

/ ๓) รอบที่ ๑ ...

๓) ***รอบที่ ๑ ประสานงานหน่วยงานภายนอก*** ที่มีองค์ความรู้ด้านสุขภาพหรืออนามัยสิ่งแวดล้อมไม่น้อยกว่า ๒ คน เข้าตรวจประเมิน***ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม – ๒๘ กุมภาพันธ์ของทุกปี*** เมื่อประเมินแล้วเสร็จหน่วยงานภายนอกจะส่งข้อมูลผลการตรวจประเมิน พร้อมคำแนะนำให้กรมราชทัณฑ์ทราบ ***ผ่านเว็บไซต์ https://envprison.anamai.moph.go.th/***

๔) ให้เรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง ***ดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ตรวจประเมิน*** และประเด็นเพิ่มเติมอื่น ๆ ที่ต้องการพัฒนา เพื่อให้เรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง มีการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม สุขาภิบาลอาหาร น้ำ และส่งเสริมสุขภาพในเรือนจำที่เหมาะสม และเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการตรวจประเมินในรอบที่ ๒ ต่อไป

๕) ***รอบที่ ๒ ประสานงานหน่วยงานภายนอก***ที่มีองค์ความรู้ด้านสุขภาพหรืออนามัยสิ่งแวดล้อมไม่น้อยกว่า ๒ คน เข้าตรวจประเมิน***ระหว่างวันที่ ๑ กรกฎาคม – ๓๑ สิงหาคมของทุกปี*** เมื่อประเมินแล้วเสร็จหน่วยงานภายนอกจะส่งข้อมูลผลการตรวจประเมิน พร้อมคำแนะนำให้กรมราชทัณฑ์ทราบ ***ผ่านเว็บไซต์ https://envprison.anamai.moph.go.th/***

๓.๓ <u>การตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำอุปโภค บริโภคทางห้องปฏิบัติการ</u>

ให้เรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง ดำเนินการประสานหน่วยงานภายนอก เข้าตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำอุปโภค บริโภคทางห้องปฏิบัติการ ***ปีละ ๑ ครั้ง ภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายนของทุกปี*** ทั้งนี้ หากเรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง ที่ไม่ได้รับการสนับสนุน การตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำอุปโภค บริโภคทางห้องปฏิบัติการ ให้ดำเนินการเบิกจ่ายจากเงินร้านค้าสงเคราะห์ผู้ต้องขัง โดยการเบิกจ่ายให้ปฏิบัติตามกฎและระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด และ***รายงานให้กรมราชทัณฑ์ทราบ ภายใน ๓๐ วัน หลังดำเนินการแล้วเสร็จ ผ่านระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ (e-office)***

ตัวอย่างหน่วยงานภายนอกที่รับตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำทางห้องปฏิบัติการ
สำหรับเรือนจำฯ ที่ใช้น้ำผิวดินและน้ำบาดาล

หน่วยงานภายนอกที่รับตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำทางห้องปฏิบัติการ

ลำดับ	หน่วยงาน	ราคาตรวจวิเคราะห์ทางกายภาพ (บาท)				ราคาตรวจวิเคราะห์ทางเคมี (บาท)													ราคาตรวจวิเคราะห์ทางชีวภาพ (บาท)						ราคาตรวจวิเคราะห์ทางบักเตรี (บาท)		รวม (บาท)	แพ็คเกจเหมาจ่ายต่อตัวอย่าง (บาท)
		pH	การนำไฟฟ้า	ความขุ่น	สี	แคลเซียม	แมกนีเซียม	เหล็ก	ทองแดง	สังกะสี	ซัลเฟต	คลอไรด์	ฟลูออไรด์	ไนไตรท์	ไนเตรต	ความกระด้างทั้งหมด	ความกระด้างถาวร	ปริมาณสารละลายทั้งหมด	สารหนู	ตะกั่ว	แคดเมียม	ปรอท	ซีลีเนียม	โครเมียม	โคลิฟอร์มแบคทีเรีย	อี.โคไล (E.coli)		
๑	กรมทรัพยากรน้ำบาดาล / สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด	√	-	√	√	-	√	-	√	√	√	√	√	√		√	√	√		-	-	-	-	-	-	-	๑,๒๐๐	๑,๒๐๐
๒	กองห้องปฏิบัติการสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ติดต่อ ๐ ๒๐๖๘ ๗๖๑๐	√	-	√	√	-	√	-	√	√	√	√	√	√	√	√	√	-	√	√	√	√	-	√	√	√	๓,๔๐๐	๓,๔๐๐

* หมายเหตุ สำหรับเรือนจำฯ ที่ใช้น้ำผิวดินและน้ำบาดาล ให้ตรวจสอบคุณภาพน้ำอุปโภค บริโภค จำนวน ๒ จุด ได้แก่ ๑. น้ำดิบก่อนเข้าเรือนจำ ๒. น้ำบริเวณเรือนนอน (ปลายท่อไกลสุด)

/ ๓.๔ การตรวจ ...

๓.๔ <u>การตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำเสีย น้ำทิ้งทางห้องปฏิบัติการ</u>

๑) ให้เรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง ที่มีระบบบำบัดน้ำเสีย ดำเนินการประสานหน่วยงานภายนอกเข้าตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำเสีย น้ำทิ้งทางห้องปฏิบัติการ ***ปีละ ๑ ครั้ง ภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายนของทุกปี*** ได้แก่ พารามิเตอร์ความเป็นกรดและด่าง (pH) บีโอดี (BOD) ของแข็งแขวนลอยทั้งหมด (SS) ของแข็งละลายน้ำทั้งหมด (TDS) ซัลไฟด์ (Sulfide) น้ำมันและไขมัน (FOG) และทีเคเอ็น (TKN) ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๗ ยกเว้น เรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขังที่ไม่มีระบบบำบัดน้ำเสียและเรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง ที่ปล่อยน้ำเสีย น้ำทิ้งลงสู่ระบบบำบัดของเทศบาลหรือกรุงเทพมหานคร ไม่ต้องดำเนินการทั้งนี้ สำหรับเรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขังที่ไม่ได้รับการสนับสนุนการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำเสีย น้ำทิ้งทางห้องปฏิบัติการ ให้ดำเนินการเบิกจ่ายจากเงินร้านค้าสงเคราะห์ผู้ต้องขัง โดยการเบิกจ่ายให้ปฏิบัติตามกฎและระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด และ***รายงานให้กรมราชทัณฑ์ทราบ ภายใน ๓๐ วัน หลังดำเนินการแล้วเสร็จ ผ่านระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ (e-office)***

๓.๕ <u>ด้านการจัดการสุขาภิบาลเรือนจำ</u>

๑. ให้เรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง มีการดูแล บำรุงรักษาระบบน้ำอุปโภค บริโภคของเรือนจำ ได้แก่

๑) ***ตรวจสอบเส้นท่อประปา*** สภาพดี ไม่ชำรุด แตกร้าว รั่ว ซึม ท่อ PVC มีการป้องกันการโดนแสงแดด มีการล้างท่อเมน ระบายตะกอนทุกเส้น ***อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง***

๒) ***ถังสำรองน้ำประปา หรือบ่อพักน้ำประปา (ถ้ามี)*** ต้องตรวจสภาพของถังเป็นประจำ ไม่ชำรุด ไม่แตกร้าว และมีฝาปิด และมีการล้างถังสำรองน้ำประปา ดำเนินการทำความสะอาดและฆ่าเชื้อถังด้วยน้ำคลอรีน ***อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง*** คลอรีน ๕๐ มิลลิกรัมต่อลิตร (ppm.) ในน้ำ ๒๐๐ ลิตร ฉีดพ่นให้ทั่วภายในถังเป็นจำนวนหลาย ๆ รอบ

<u>วิธีการผสม เพื่อให้ได้คลอรีน ๕๐ มิลลิกรัมต่อลิตร (ppm.) ในน้ำ ๒๐๐ ลิตร</u>

คลอรีนน้ำ ความเข้มข้น ๕ % ใช้ปริมาณ ๒๐๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐๐ ลิตร

คลอรีนน้ำ ๑๐ % ใช้ปริมาณ ๑๐๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐๐ ลิตร

คลอรีนผง ๖๐ – ๖๕ % ใช้ปริมาณ ๒๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐๐ ลิตร

ผงปูนคลอรีน ๖๐ % ครึ่งช้อนชา ละลายในน้ำ ๒๐ ลิตร (ได้ความเข้มข้น ๕๐ ppm. จำนวน ๒๐ ลิตร)

๓) ***มีการปรับปรุงคุณภาพน้ำอุปโภคเบื้องต้น*** ได้แก่ การเติมสารส้ม ปูนขาว หรือเติมคลอรีน (มีการฆ่าเชื้อโรคในระบบน้ำประปา โดยการเติมคลอรีน ใช้ผงปูนคลอรีน ๖๐ – ๖๕ % ประมาณ ๒ กรัม ต่อน้ำ ๑,๐๐๐ ลิตร โดยคลอรีนอิสระคงเหลือในน้ำ ต้องไม่น้อยกว่า ๐.๒ - ๐.๕ มิลลิกรัมต่อลิตร)

๔) ***กรณีมีถังเก็บน้ำบริโภคในเรือนจำ*** (น้ำที่ผ่านการกรองแล้ว) ควรมีการทำความสะอาดถังพักน้ำและฆ่าเชื้อด้วยคลอรีน ***ทุก ๓ - ๖ เดือน***

<u>วิธีทำความสะอาดถังพักน้ำบริโภค</u>

(๑) เหลือน้ำในถังประมาณ ๑๐ - ๒๐ % ผสมน้ำยาล้างจานลงไป ใช้แปรงขนอ่อนต่อด้ามขัดถูพื้นผนังให้ทั่ว และปล่อยน้ำทิ้ง

(๒) ล้างด้วยน้ำสะอาด ๒ ครั้ง จนไม่เหลือกลิ่นน้ำยาล้างจาน

(๓) ใส่น้ำให้เต็มถังพักน้ำ แล้วเติมคลอรีนความเข้มข้น ๕๐ มิลลิกรัมต่อลิตร (ppm)

(๔) กวนให้ทั่ว และแช่ไว้ประมาณ ๕ นาที

(๕) ปล่อยน้ำคลอรีนออกให้หมด ทิ้งไว้ให้แห้ง จึงใส่น้ำประปาที่สะอาดลงไปพร้อมใช้งาน

(๖) ข้อคำนึง ฝาจุกปิดทางระบายน้ำ ควรทำความสะอาดและพันด้วยเทปพันท่อประปาใหม่ทุกครั้ง

/ ๕) ทำ ...

๕) ***ทำความสะอาดจุดบริการน้ำดื่มทุกวัน*** หากมีตู้น้ำดื่ม ให้ทำความสะอาดภายในด้วยคลอรีนทุกเดือน และเน้นทำความสะอาดบริเวณหัวก๊อกด้านใน

๖) ***การดูแล บำรุงรักษาเครื่องกรองน้ำ*** มีการดำเนินการล้างย้อน (Back wash) มีการล้างถังน้ำยา Antiscale ทุกเดือน และมีการเปลี่ยนไส้กรองและหลอด UVC ตามระยะเวลา (ขึ้นอยู่กับคุณภาพและปริมาณการใช้น้ำดิบ) ได้แก่ ไส้กรองหยาบ PP ด้ายพัน ๓ – ๖ เดือน หรืออัตราการกรองต่ำลง ไส้กรองคาร์บอน ๑ ปี กรณี Post คาร์บอน ๒ ปี ไส้กรองเรซิ่น ๑ ปี ไส้กรองเซรามิค ๑ – ๑ ปีครึ่ง และหลอด UVC มีอายุประมาณ ๒ – ๓ ปี ควรมีการปิดพักหลอดหลังเลิกใช้งานเพื่อยืดอายุการทำงาน

๒. ให้เรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง ดูแลรักษาความสะอาดสภาพแวดล้อมของพื้นที่และสาธารณูปโภคอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้ง ***บันทึกการปฏิบัติงานให้เป็นปัจจุบันลงในตารางการปฏิบัติงาน*** และจัดเก็บไว้ในหน่วยงานเพื่อใช้เป็นเอกสารประกอบในการดำเนินงานดังกล่าว กรณีได้รับการประเมินจากหน่วยงานภายนอก หรือ การนิเทศติดตามงานจากส่วนกลางกรมราชทัณฑ์ ประกอบด้วย

๑) ตารางการดูแลรักษาความสะอาด เครื่องกรองน้ำ

๒) ตารางการดูแลห้องส้วม บ่อเกรอะ บ่อซึม

๓) ตารางการดูแลเรือนนอนในเรือนจำและทัณฑสถาน

๔) ตารางการดูแลถังขยะ พื้นที่เก็บขยะและสิ่งปฏิกูล

๕) ตารางการดูแลรักษาความสะอาด ตู้เย็นและตู้แช่อาหารดิบ

๖) ตารางการดูแลห้องเตรียมวัตถุดิบและสถานที่ประกอบอาหาร

๗) แบบรายงานการเฝ้าระวังปริมาณคลอรีนอิสระคงเหลือในน้ำใช้

๓.๖ <u>การขอรับสนับสนุนงบประมาณเฉพาะที่เป็นงบดำเนินงาน (ปรับปรุง/ซ่อมแซม/วัสดุ)</u>

การขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนา/ปรับปรุง เพื่อรักษามาตรฐานสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตสำหรับผู้ต้องขัง การขอรับการสนับสนุนวัสดุในการดำรงชีวิตของผู้ต้องขัง และการขอรับค่าวัสดุในการปรับปรุงคุณภาพน้ำ ให้เรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง จัดส่งคำขอรับการสนับสนุนพร้อมแนบเอกสารประกอบการพิจารณา ***ภายในวันที่ ๓๑ พฤษภาคมของทุกปี*** รายละเอียดดังนี้

๑) การขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนา/ปรับปรุงมาตรฐานสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตสำหรับผู้ต้องขัง (เฉพาะที่เป็นงบดำเนินงานปรับปรุง/ซ่อมแซม) เอกสารประกอบการพิจารณา ประกอบด้วย

- ชื่อโครงการให้ระบุความจำเป็นให้ชัดเจน เช่น “โครงการปรับปรุง/ซ่อมแซม.....” พร้อมชื่อและเบอร์โทรศัพท์ติดต่อผู้รับผิดชอบ
- รายการประมาณราคา ปร.๔ และ ปร.๕ (พร้อมระบุชื่อผู้ประมาณราคา)
- แบบแปลนรูปด้าน รูปตัด
- แบบแผนผังบริเวณเรือนจำ ทัณฑสถานและสถานกักขัง
- รูปถ่ายสถานที่
- ใบเสนอราคาของห้างร้าน ๓ ห้างร้าน
- ให้เจ้าหน้าที่ลงนามรับรองสำเนาทุกแผ่น

ทั้งนี้ หากการพัฒนามาตรฐานดังกล่าว เป็นงบลงทุน (ครุภัณฑ์/สิ่งก่อสร้าง) เช่น เครื่องกรองน้ำ ปั๊มน้ำอัตโนมัติ ถังพักน้ำ คูลเลอร์น้ำ เครื่องทำน้ำร้อน น้ำเย็น พัดลมดูดหรือระบายอากาศ โต๊ะอาหารสำหรับผู้ต้องขัง ให้เรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง ขอตั้งงบประมาณประจำปีต่อไป

/ ๒) การขอรับ ...

๒) การขอรับการสนับสนุนวัสดุในการดำรงชีวิตของผู้ต้องขัง เอกสารประกอบการพิจารณา ประกอบด้วย

- หนังสือนำส่งคำขอสนับสนุนงบประมาณ เรื่อง “ขอรับการสนับสนุนงบประมาณพัฒนาสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตสำหรับผู้ต้องขัง” พร้อมระบุความจำเป็น สิ่งที่ต้องการสนับสนุน พร้อมชื่อและเบอร์โทรศัพท์ติดต่อผู้รับผิดชอบ
- ใบเสนอราคาของห้างร้าน ๓ ห้างร้าน พร้อมรูปถ่าย
- ให้เจ้าหน้าที่ลงนามรับรองสำเนาทุกแผ่น

๓) การขอรับการสนับสนุนค่าวัสดุในการปรับปรุงคุณภาพน้ำ เอกสารประกอบการพิจารณา ประกอบด้วย

- หนังสือนำส่งคำขอสนับสนุนงบประมาณ เรื่อง “ขอรับการสนับสนุนงบประมาณสนับสนุนค่าวัสดุในการปรับปรุงคุณภาพน้ำ” พร้อมระบุความจำเป็น สิ่งที่ต้องการสนับสนุน พร้อมชื่อและเบอร์โทรศัพท์ติดต่อผู้รับผิดชอบ และให้เจ้าหน้าที่ลงนามรับรองสำเนาทุกแผ่น
- รายการวัสดุการปรับปรุงคุณภาพน้ำ พร้อมระบุจำนวน
- ใบเสนอราคาของห้างร้าน ๓ ห้างร้าน พร้อมรูปถ่าย

๔) การขอรับการสนับสนุนค่าวัสดุในการเปลี่ยนสารกรอง ไส้กรองเครื่องกรองน้ำ เอกสารประกอบการพิจารณา ประกอบด้วย

- หนังสือนำส่งคำขอสนับสนุนงบประมาณ เรื่อง “ขอรับการสนับสนุนงบประมาณสนับสนุนค่าวัสดุในการเปลี่ยนสารกรอง ไส้กรองเครื่องกรองน้ำ” พร้อมระบุความจำเป็นสิ่งที่ต้องการสนับสนุน พร้อมชื่อและเบอร์โทรศัพท์ติดต่อผู้รับผิดชอบ และให้เจ้าหน้าที่ลงนามรับรองสำเนาทุกแผ่น
- รายการวัสดุสารกรอง ไส้กรองเครื่องกรองน้ำ ระบุจำนวนแยกแต่ละจุด
- ใบเสนอราคาของห้างร้าน ๓ ห้างร้าน พร้อมรูปถ่าย

๔. ด้านการส่งเสริมสุขภาพ

๔.๑ <u>การจัดกิจกรรมอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ (อสรจ.)</u>

๑) ให้เรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง จัดกิจกรรมอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ (อสรจ.) ของเรือนจำ โดยให้จัดการอบรม อสรจ. ***<u>อย่างน้อย ๓ หลักสูตร/ปีงบประมาณ</u>*** ดังนี้

๑.๑) หลักสูตรมาตรฐาน (๖ วัน ๓๐ ชั่วโมง) สำหรับผู้ต้องที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์เข้ารับการอบรม อสรจ. กำหนดให้จัดการอบรมฯ ***ปีละ ๑ ครั้ง*** โดยให้มีจำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ (อสรจ.) เพียงพอทั้งปี ตามหลักเกณฑ์ อสรจ. ๑ คน ต่อผู้ต้องขังไม่เกิน ๕๐ คน หรือ ๑ : ๕๐ คน

๑.๒) หลักสูตรฟื้นฟูความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพ อสรจ. ***สำหรับผู้ต้องขังที่ผ่านการอบรม อสรจ. ในหลักสูตรมาตรฐานและปฏิบัติหน้าที่มาแล้วเกินกว่า ๒ ปี*** โดยมีกำหนดจำนวนชั่วโมงการอบรมไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมง และให้จัดการอบรมฯ ***ปีละ ๑ ครั้ง***

๑.๓) หลักสูตรเฉพาะทางหรือเชี่ยวชาญอื่น ๆ ***สำหรับผู้ต้องขังที่ผ่านการอบรม อสรจ. ในหลักสูตรมาตรฐานมาแล้ว*** ซึ่งเรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง สามารถเลือกหลักสูตรเฉพาะทางหรือเชี่ยวชาญอื่น ๆ ได้ตามบริบท และความเหมาะสมในการปฏิบัติงานของเรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง เช่น หลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุ หลักสูตรพี่เลี้ยงเด็ก และหลักสูตรการดูแลผู้ป่วยจิตเวชและยาเสพติด เป็นต้น โดยมีกำหนดจำนวนชั่วโมงการอบรมไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมง และให้จัดการอบรมฯ ***อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง***

ทั้งนี้ การกำหนดจำนวนชั่วโมงการอบรมให้ไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมง เพื่อสร้างแรงจูงใจและประโยชน์สำหรับผู้ต้องขังสามารถนำไปใช้ในการพักการลงโทษหรือการลดวันต้องโทษจำคุก โดยดำเนินการตามแนวทางที่กรมราชทัณฑ์กำหนด

/ ๒) ให้เรือนจำ ...

๒) ให้เรือนจำ***รายงานผลการจัดกิจกรรมอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ (อสรจ.) ๒ รอบ/ปี*** ตามแบบรายงาน ส่งกรมราชทัณฑ์ โดยรายงานแผนการจัดกิจกรรมอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ (อสรจ.) ผ่าน Google Sheet ที่กรมราชทัณฑ์ส่งให้ ภายในวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๘ และรายงานผลการจัดกิจกรรมอบรมฯ ในทุกหลักสูตรผ่านระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) หรือ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ msdcorrect.๒๕๖๒@gmail.com ภายใน ๓๐ วัน หลังดำเนินการจัดอบรมในแต่ละหลักสูตรแล้วเสร็จ

๔.๒ <u>แนวทางการขอรับการสนับสนุนการเข้าถึงบริการสุขภาพของผู้ต้องขัง โดยกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น (กปท.)</u>

๑) ให้เรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง ทบทวนและดำเนินการตามแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการขอรับการสนับสนุนการเข้าถึงบริการสุขภาพของผู้ต้องขัง โดยกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น (กปท.) ตามที่กรมราชทัณฑ์กำหนด

๒) จัดทำแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงบริการสาธารณสุข การจัดบริการปฐมภูมิเชิงรุก การส่งเสริมสุขภาพ การคัดกรองสุขภาพ และการเฝ้าระวังป้องกัน ควบคุมโรค สำหรับขอรับงบประมาณสนับสนุนจาก กปท. เสนอต่อคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่นในเขตพื้นที่ที่เรือนจำตั้งอยู่ตามกรอบระยะเวลาการดำเนินงานของพื้นที่นั้น ๆ

๓) รายงานผลการขอรับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น (กปท.) เมื่อคณะกรรมการพิจารณาและแจ้งผลการพิจารณาโครงการเสร็จเรียบร้อยแล้ว ตามแบบรายงานผลฯ ไปยังกรมราชทัณฑ์ รอบ ๖ เดือน ในวันที่ ๓๑ มีนาคม ของทุกปี และรอบ ๑๒ เดือน ในวันที่ ๑๕ กันยายน ของทุกปี

๔.๓ <u>แนวทางการส่งเสริมและดูแลสุขภาพผู้สูงอายุและผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงในเรือนจำ</u>

๑) พัฒนาทักษะบุคลากร เพื่อการดูแล ส่งเสริม ฟื้นฟูสุขภาพผู้สูงอายุและผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงในเรือนจำ รวมถึงการดูแลผู้ป่วยระยะท้าย (Palliative Care) โดยการอบรมหลักสูตรผู้จัดการการดูแลผู้สูงอายุ (Care Manager) สำหรับเจ้าหน้าที่ และหลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ (Caregiver) ๗๐ ชั่วโมง สำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ โดยกำหนดให้แต่ละเรือนจำ มี CM อย่างน้อย ๑ คน และ CG ๑๐ คน/CM ๑ คน

๒) จัดบริการส่งเสริมสุขภาพระยะยาวในระบบ<u>กองทุนดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุและผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง (Long Term Care : LTC)</u> ตามชุดสิทธิประโยชน์ในเรือนจำของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)

๓) คัดกรองสุขภาพผู้สูงอายุและผู้มีภาวะพึ่งพิงในเรือนจำ

๔) บันทึกข้อมูลสุขภาพในแบบบันทึกประจำตัว เช่น OPD Card และ Blue Book เป็นต้น

๕) จัดทำแผนการดูแล (Care Plan : CP) รายบุคคลทุกรายและจัดทำแผนการดูแลระยะยาวสำหรับกลุ่มผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง

๖) เข้าใช้งานระบบการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุข สำหรับผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง (Program LTC) ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และระบบขึ้นทะเบียนผู้จัดการการดูแลผู้สูงอายุ ผู้ดูแลผู้สูงอายุ และจัดทำแผนการดูแลรายบุคคล (Program 3C) ของกรมอนามัย ทั้งนี้ สามารถขอรับการสนับสนุนผ้าอ้อมสำเร็จรูปสำหรับผู้ใหญ่/แผ่นรองซับ/แผ่นเสริมซึมซับ ผ่าน Program 3C สำหรับผู้ต้องขังที่เป็นผู้ที่ไม่สามารถกลั้นปัสสาวะหรืออุจจาระได้ และหรือเป็นผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง

๔.๔ <u>แนวทางจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพผู้ต้องขัง ตามปฏิทินวันส่งเสริมสุขภาพประจำปี</u>

๑) ให้เรือนจำเลือกจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพได้ตามความเหมาะสมของแต่ละแห่ง และตามบริบทของเรือนจำ โดยให้จัดกิจกรรมรณรงค์ในมุมสุขภาพราชทัณฑ์ปันสุข อย่างน้อย เดือนละ ๑ กิจกรรม

/ ๒) ให้ ...

๒) ให้ดำเนินการเปิดสื่อความรู้ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพที่กองบริการทางการแพทย์ส่งสื่อประจำเดือน แต่ละเดือน ให้ผู้ต้องขังรับชมก่อนเปิดรายการอื่น ๆ ในช่วงเวลาที่ผู้ต้องขังอยู่บนเรือนนอนเป็นประจำทุกวันอังคารและวันพฤหัสบดี

๓) ให้เรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง รายงานผลการจัดกิจกรรมฯ ตามปฏิทินและการเปิดสื่อความรู้ฯ ทุกวันที่ ๑ ของเดือน ไปยังกรมราชทัณฑ์ ผ่าน Google Sheet ที่กรมราชทัณฑ์กำหนด

๔) ให้เรือนจำ ทัณฑสถาน และสถานกักขัง แจ้งผลการเข้าใช้บริการมุมสุขภาพราชทัณฑ์ปันสุขของผู้ต้องขังในเรือนจำ และรายการหนังสือที่ได้รับการจัดสรรไว้บริการในมุมสุขภาพราชทัณฑ์ปันสุข ไปยังกรมราชทัณฑ์ เป็นประจำทุกเดือน

QR code Website อนามัยสิ่งแวดล้อมและสุขภาพในเรือนจำ
แบบรายงานฯ และสื่อความรู้ต่าง ๆ

Website อนามัยสิ่งแวดล้อมและสุขภาพในเรือนจำ
หรือ https://envprison.anamai.moph.go.th/

แบบรายงานฯ และสื่อความรู้ต่าง ๆ
หรือ https://shorturl.asia/4mY5K